

چهلمین گردهمایی مدیران گروه های آموزشی دانشگاه

چهلمین گردهمایی مدیران گروه های آموزشی دانشگاه با موضوع «تأثیر هوش مصنوعی در روندهای آموزشی و پژوهشی» با حضور ۱۸۵ نفر از اعضای محترم هیأت رئیسه دانشگاه و دانشکده ها، مدیران گروه های آموزشی و مدیران ستادی دانشگاه، در روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۴ در سالن اجتماعات شهید چمران برگزار شد.

در ابتدای جلسه آقای دکتر سامان حسینخانی معاون محترم آموزشی دانشگاه ضمن خیرمقدم به شرکت کنندگان با اشاره به محور بحث گردهمایی گفتند: موضوع چهلمین گردهمایی مدیران گروه های آموزشی دانشگاه با توجه به فرایند و جریان هوش مصنوعی در دنیا و تأثیر آن بر کلان روندهای دانشگاهی، با عنوان «تأثیر هوش مصنوعی در روندهای آموزشی و پژوهشی» انتخاب گردید. بسیاری از متخصصین فرایندهای دانشگاهی معتقدند در ۵ تا ۱۰ سال آینده، هوش مصنوعی چهره دانشگاه های دنیا را تغییر خواهد داد و این تغییر یکی از سریع ترین تغییرات خواهد بود که نشانه های آن هم اکنون نیز آشکار است.

ایشان یادآور شدند که مهم ترین فرایندی که دستخوش تغییر گردیده، تغییر گفتمان است. بدان معنا که گفتمان از انسان محوری به دیتا محوری تغییر یافته است. این تغییر گفتمان یک شبه خلق نشده و فلسفه انسان محوری پس از سالها با دستاوردهای بی شماری که داشته است، از اواخر قرن ۲۰ با دگرگونی در حوزه های مختلف مهندسی، بیولوژی و... جای خود را به حاکمیت دیتا داده است. در واقع دستاوردهای جدید علمی باعث این تغییر نگاه و گفتمان شده است. در ادامه آقای دکتر حسینخانی یادآور شدند که در فلسفه انسان محوری، انسان حاکم بر سرنوشت خود است، اما در دنیای امروز، این دیتا (داده) است که انسان را کنترل می کند. داده محوری بر تمام عرصه های زندگی بشر تأثیر گذاشته و ما هم اکنون شاهد تأثیر شگرف هوش مصنوعی در دنیای علم و تغییر چهره دانشگاه ها هستیم.

ایشان اظهار داشتند که به زودی شکل دانشگاه ها تغییر می کند و ما باید برای این تغییر آماده باشیم. جریان هوش مصنوعی همه چیز را با خود همراه خواهد کرد و بر همه فرایندها تأثیر می گذارد. ما باید تهدیدها، فرصت ها و چالش های پیش رو را بشناسیم و در کنار آن از فرصت های پیش آمده نیز به خوبی استفاده کنیم. از آنجا که دانشگاه تربیت مدرس در بسیاری عرصه ها پیشتاز است باید برای این تغییر آماده باشد و از فرصت های آن حداکثر بهره را ببرد و در این زمینه هم پیشتاز باشد.

در بخش بعدی مراسم آقای دکتر یوسف حجت سرپرست محترم دانشگاه به تشریح سیاست های کلی دانشگاه در قالب ۱۰ بند زیر پرداختند و بر نقش مدیران گروه ها در پیگیری و اجرای این سیاست ها تأکید کردند و سپس هر یک از آن ها را تشریح نمودند.

۱. حل مشکلات کلان کشور در دانشگاه ها

۲. حفظ جایگاه دانشگاه و ارتقاء آن

۳. روزآمد ماندن دانشگاه

۴. بین المللی کردن دانشگاه

۵. تقویت ارتباطات اساتید و دانشجویان

۶. مشارکت در مدیریت دانشگاه

۷. جذب اساتید جوان و فعال

۸. بهره گیری از پتانسیل های موجود و افزایش مشارکت های میان رشته ای

۹. جلوگیری از اتلاف منابع انرژی

۱۰. همکاری و مشارکت در انجام امور

در ادامه به تشریح هر یک از موارد مذکور پرداختند.

۱. تلاش برای حل مشکلات کلان کشور است. با توجه به درخواست دولت و تأکید جناب آقای دکتر پزشکیان، ریاست محترم جمهور که دانشگاه ها باید محلی برای حل مشکلات کشور باشند، ما نیز باید تلاش کنیم که در این مهم به کشور کمک کنیم و برای حل مشکلات، پیشنهاد و راهکار ارائه دهیم. دانشگاه تربیت مدرس در چهل و چند سالی که از تأسیس آن می گذرد توانسته است رتبه و جایگاه خوبی در سطح ملی و بین المللی کسب نماید و باید از این پتانسیل استفاده شود.

۲. ما باید این جایگاه و رتبه ای را که در سطح ملی و بین المللی بدست آورده ایم را حفظ و ارتقاء دهیم. برای رسیدن به آن تلاش های زیادی در اشکال گوناگون مانند تدوین مقالات، انجام پژوهش های سطح بالا و... تاکنون صورت گرفته که باید در این زمینه تلاش های بیشتری صورت گیرد و این درخواستی است که از مدیران گروه های آموزشی داریم.

۳. همه ارکان دانشگاه باید برای به روز بودن تلاش نمایند. دنیا به سرعت در حال تغییر است و ما باید خود را با این تغییرات تطبیق دهیم در غیر اینصورت عقب می مانیم. این رشد باید در دانشگاه اتفاق بیفتد و ما باید به سمت هوش مصنوعی و کوانتوم حرکت کنیم و مدیران گروه های آموزشی باید در زمینه این مسائل، فعالیت نمایند.

۴. تلاش برای بین المللی کردن دانشگاه و جذب دانشجویان خارجی از اولویت های دانشگاه است. در حال حاضر ۶۰۰ دانشجوی خارجی داریم اما باید در این عرصه فعال تر عمل کنیم. همچنین خودمان در دانشگاه های خارج از کشور فعالیت های آموزشی و پژوهشی داشته باشیم، مانند برگزاری دوره های مشترک و...

۵. ایجاد محیط با نشاط و تقویت ارتباطات از دیگر سیاست های دانشگاه است. جناب آقای دکتر حجت تلاش برای داشتن یک محیط با نشاط همراه با روابط خوب و قوی انسانی را یادآور شدند و خواستار تقویت ارتباطات میان اساتید با یکدیگر و با دانشجویان شدند.

۶. تلاش برای مشارکت در مدیریت دانشگاه یکی دیگر از درخواست های ما است. ما همه با هم باید دانشگاه را اداره کنیم. همه باید نظر دهیم و با ارائه پیشنهادات و راه حل هایی که امکان عملیاتی شدن دارند، به حل مشکلات بپردازیم. ما از ایده های خوب استقبال می کنیم و در حد توان و امکانات سعی می کنیم آنها را به نتیجه برسانیم.

۷. تلاش برای جذب اساتید جوان و فعال در زمینه های علمی جدید مانند هوش مصنوعی و کوآنتوم از دیگر سیاست های دانشگاه است. دانشگاه نباید پیر و عقب افتاده شود. با حضور اعضای هیأت علمی جوان و به روز، این مشکل حل خواهد شد.

۸. ما باید برای گسترش فعالیت های بین رشته ای بیشتر تلاش کنیم و توصیه فرمودند که رشته های مختلف با بهره گیری از پتانسیل های موجود به منظور افزایش مشارکت های بین رشته ای، فعالانه تر عمل کنند.

۹. ایشان تلاش برای جلوگیری از اتلاف منابع انرژی و صرفه جویی در مصرف آب، برق و گاز و استفاده بهینه از منابع انرژی را یادآور شده و تصریح کردند: همه ما در یک کشتی نشسته ایم، سرنوشت ما یکی است و باید به یکدیگر کمک کنیم تا کشور پیشرفت کند.

۱۰. ایشان موفقیت دانشگاه را در گروه همکاری با یکدیگر دانستند و یادآور شدند که نباید مقابل یکدیگر باشید چرا که ما با کمک به یکدیگر می توانیم دانشگاه را جلو ببریم و به موفقیت برسانیم.

در بخش دیگری از این جلسه "آقای دکتر حمید بیگی عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف" به ارائه سخنرانی خود با عنوان "هوش مصنوعی و نقش آن در آموزش و پژوهش" پرداختند. ایشان ضمن تعریف هوش مصنوعی و تشریح مدل های هوش مصنوعی مولد به تفاوت کاربردهای هوش مصنوعی در آموزش و پژوهش به شرح زیر پرداختند:

کاربرد هوش مصنوعی در آموزش

۱. یادگیری شخصی سازی شده
۲. ارزیابی و بازخورد خودکار
۳. یادگیری مبتنی بر داده
۴. دستیاران مجازی

کاربرد هوش مصنوعی در پژوهش

۱. تجزیه و تحلیل داده‌ها
۲. پیش‌بینی و مدل‌سازی
۳. خودکارسازی فرآیندها
۴. تجزیه و تحلیل متن و داده‌های غیر ساختاری
۵. بهبود کیفیت پژوهش‌ها
۶. تسهیل همکاری‌های بین‌رشته‌ای

آقای دکتر بیگی در ادامه به ارائه آمار و ارقامی در این زمینه پرداخته و گفتند: چین و آمریکا در صدر کشورهای استفاده‌کننده از هوش مصنوعی در آموزش هستند. وی همچنین برخی نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای استفاده از هوش مصنوعی در آموزش و پژوهش را به شرح زیر برشمردند:

نقاط قوت هوش مصنوعی

۱. شخصی‌سازی یادگیری
۲. دسترسی به منابع آموزشی
۳. تجزیه و تحلیل داده‌ها و...

نقاط ضعف هوش مصنوعی

۱. رشد نابرابری
۲. وابستگی به فناوری
۳. کاستی در ارتباطات انسانی
۴. مسائل و مشکلات مربوط به حفظ حریم خصوصی

فرصت‌های بهره‌گیری از هوش مصنوعی

۱. توسعه مهارت‌ها
۲. آموزش فراگیر
۳. پژوهش و نوآوری
۴. گسترش یادگیری برخط و...

تهدیدهای بهره‌گیری از هوش مصنوعی

۱. ایجاد بی‌اعتمادی

۲. خطر حذف مشاغل

۳. محدودیت های اخلاقی و قانونی و...

ایشان در پایان با تأکید بر ضرورت برنامه ریزی درست برای استفاده از هوش مصنوعی و تنظیم اصول اخلاقی و قانونی در این زمینه، استفاده از هوش مصنوعی را در آموزش و پژوهش توصیه کردند.

در ادامه، میزگرد پرسش و پاسخ هیأت رئیسه دانشگاه تشکیل شد و شرکت کنندگان در گردهمایی به بحث و تبادل نظر در خصوص مسائل آموزشی، پژوهشی و اداری و رفاهی با هیأت رئیسه دانشگاه پرداختند.

چهلمین گردهمایی مدیران گروه های آموزشی ساعت ۱۲:۳۰ پایان یافت.